

Beleidsbrief Geografische Informatie 2009

Kris Peeters
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

oktober 2008

Realisaties en nog gepland beleid met betrekking tot het begrotingsjaar 2008

GIS-beleid

In 2008 heb ik het initiatief genomen voor de ontwikkeling van indicatoren en prestatienormen om de realisatie van het **GIS-Vlaanderen plan 2007-2010** adequaat te kunnen opvolgen. Het GIS-Vlaanderen plan 2007-2010 vormt het strategische beleidsdocument van de Vlaamse Regering waarin de doelstellingen van het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen worden vastgelegd. Het beoogt de uitbouw van de Geografische Data-Infrastructuur (GDI) van Vlaanderen tot een geografische kruispuntbank. Dit plan werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 19 juli 2007.

Het **GIS-uitvoeringsplan 2008-2010** geeft voor de periode 2008-2010 een concrete invulling aan het GIS-Vlaanderen plan 2007-2010. Het bevat de indicatoren en de prestatienormen van het GIS-plan en een overzicht van de GIS-projecten van de deelnemers aan GIS-Vlaanderen.

Met betrekking tot de beleidsondersteuning inzake Geografische Informatie heeft de cel Geografische Informatie van de Stafdienst van de Vlaamse Regering (Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid - DAR) haar opdracht in 2008 op een kwaliteitsvolle manier ingevuld. Naast de voorbereiding van verschillende beleidsdocumenten heeft de cel Geografische Informatie een ondersteunende rol gespeeld bij de ontwikkeling van indicatoren en prestatienormen en de opmaak van het GIS-uitvoeringsplan 2008-2010.

De verdere operationalisering van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) werd geconcretiseerd door middel van een **ondernemingsplan** dat een concrete invulling geeft aan de **beheersovereenkomst 2007-2010** voor de periode 2008. Het AGIV heeft begin 2008 een eerste **jaarverslag** uitgebracht over haar verwezenlijkingen en bedrijfsvoering in 2007.

Voor de financiering van de algemene werking van het AGIV en de uitvoering van haar kerntaken zoals bepaald in het GIS-decreet had ik een **werkingsdotatie** en **investeringsdotatie** voorzien ten bedrage van respectievelijk 4.150KEUR (programma AF, basisallocatie 41.48) en 769 KEUR (programma AF, basisallocatie 61.45).

De stuurgroep GIS-Vlaanderen werd in 2008 bij haar beleidsvoorbereidende en beleidsevaluerende taken verder ondersteund door het Departement DAR en dit in nauwe samenwerking met AGIV. De stuurgroep bezorgde mij ondermeer een evaluatierapport van het GIS-uitvoeringsplan 2007 en adviezen over mijn regelgevende initiatieven.

Regelgeving en samenwerking

In 2008 werden de nodige initiatieven genomen voor de verdere ontwikkeling van het **regelgevende kader** binnen GIS-Vlaanderen opdat de uitbouw van de Geografische Data-Infrastructuur (GDI) van Vlaanderen tot een geografische kruispuntbank kan gebeuren vanuit een actueel juridisch, technisch en organisatorisch kader.

Om een tijdige omzetting van de richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap ten behoeve van het milieubeleid (**INSPIRE**) te bewerkstelligen, heb ik in 2008 samen met mijn collega Hilde Crevits de nodige voorbereidingen getroffen. Op 18 juli 2008 hechtte de Vlaamse Regering alvast haar principiële goedkeuring aan het **voontwerp van decreet voor de uitbouw van een Geografische Data-Infrastructuur in Vlaanderen** (GDI-decreet). Naast het GDI-decreet wordt ook een samenwerkingsakkoord met de andere gewesten en de federale staat voorbereid om de coördinatie van geografische data-infrastructuren binnen België te voorzien.

Het doel van de INSPIRE-richtlijn is om een **Europese Geografische Data-Infrastructuur** op te bouwen ter ondersteuning van het milieubeleid en beleidsmaatregelen of activiteiten die een invloed kunnen hebben op het milieu. Binnen de Europese Unie dienen niet enkel basisdata ter beschikking gesteld te worden, maar is het ook nodig om diensten voor het verkennen, raadplegen, downloaden en verwerken van de geografische data te ontwikkelen. Dit vereist coördinatie tussen de gebruikers en leveranciers van milieugerelateerde geo-informatie, zodat informatie uit verschillende lidstaten en sectoren kan gecombineerd worden.

Het ontwerp van GDI-decreet bouwt verder op de verwezenlijkingen van het GIS-decreet van 17 juli 2000 en is afgestemd op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur en het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Hierdoor zal het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen overgaan in het **samenwerkingsverband GDI-Vlaanderen** en verruimd worden met andere Vlaamse intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, lokale politie, OCMW's en onderwijsinstellingen. Zij zullen tegen dezelfde voorwaarden als de huidige GIS-Vlaanderen-deelnemers toegang krijgen tot de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen. De Vlaamse Regering streeft naar **kosteloos gebruik van geografische data en diensten** bij het uitvoeren van taken van algemeen belang.

De kaderrichtlijn INSPIRE voorziet een aantal uitvoeringsbepalingen waarmee de Europese Commissie concrete vorm kan geven aan de Europese Geografische Data-Infrastructuur. De Vlaamse administratie (AGIV), die het Belgische contactpunt (Member State Contact Point - MSCP) voor INSPIRE met de Europese Commissie levert, coördineert de Belgische inspanningen bij de voorbereidingen van de uitvoeringsbepalingen. Het MSCP betrok, ondermeer via de stuurgroep GIS-Vlaanderen, de actoren in Vlaanderen bij de tot standkoming van de verordening inzake metadata. Bij het tot stand komen van de verordening inzake dataspecificaties vaardigt het AGIV een expert af aan de thematische werkgroep 'adressen' van het INSPIRE drafting team dataspecificaties.

Eén van de basisregisters voor een efficiënte en geïntegreerde overheidsdienstverlening die tevens deel zal uitmaken van de Europese Geografische Data-Infrastructuur is die van het adresgegeven. Een dergelijke gegevensbron bestaat al in Vlaanderen, namelijk het **Centraal Referentieadressenbestand (CRAB)**. Om de kwaliteit (juistheid, volledigheid, actualiteit) van de in het CRAB opgenomen adressen verder op te drijven, is het noodzakelijk dat alle 308 gemeenten rechtstreeks worden betrokken bij de aanmaak en het bijhouden van het CRAB. De gemeenten zijn namelijk bevoegd voor het toekennen van straatnamen op hun grondgebied. Om te verzekeren dat dit op een uniforme wijze gebeurt en om ervoor te zorgen dat er een voldoende stringent kader is voor een rechtmatig gebruik van de in het CRAB opgenomen persoonsgegevens, heb ik het initiatief genomen om het CRAB decretaal te onderbouwen. Het CRAB-decreet zal het juridische kader bieden om de aanmaak, het bijhouden en het beheer van het CRAB organisatorisch en technisch te regelen. Via de stuurgroep GIS-Vlaanderen werden de gemeenten actief betrokken bij de voorbereiding van het decreet. In het najaar van 2008 zal ik een voorontwerp van decreet voorleggen aan de Vlaamse Regering.

In uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB-decreet) werk ik momenteel aan een ontwerp van **uitvoeringsbesluit** met betrekking tot de **toegang en gebruik** van het **GRB**, dat ik nog voor het einde van de legislatuur wens voor te leggen aan de Vlaamse Regering. Hiermee wil ik ondermeer het gebruik van het GRB voor commerciële en onderwijsdoeleinden mogelijk maken. Deze regeling werk ik uit in overleg met de stuurgroep GIS-Vlaanderen en met de GRB-raad die de beheerders van fysieke leidingnetten in Vlaanderen vertegenwoordigt.

In maart 2007 heb ik het **Kabel en Leiding Informatie Portaal (KLIP)** opengesteld. Dit project draagt bij tot een betekenisvolle administratieve vereenvoudiging bij de uitvoering van werken in de

buurt van kabels en leidingen. Hierdoor kunnen professionele planaanvragers automatisch de nodige plannen aanvragen bij de beheerders van kabels en leidingen.

Anderhalf jaar na de openstelling van het KLIP zijn meer dan 300 kabel- en leidingbeheerders aangesloten. In 2008 werden er gemiddeld meer dan 250 planaanvragen per werkdag naar gemiddeld 6,7 kabel- en leidingbeheerders verstuurd. Er wordt in het najaar van 2008 een koppeling voorbereid met het federale Kabels en Leidingen Informatie Meldpunt (KLIM) in uitvoering van het Memorandum of Understanding dat ik afsloot met de toenmalige federale minister Marc Verwilghen.

Het KLIP is slechts efficiënt bij het voorkomen van graafschade als alle kabel- en leidingbeheerders betrokken zijn. En als de planaanvragers verplicht zijn bij de uitvoering van grondwerken het KLIP te gebruiken. Op 5 maart 2008 heeft het Vlaams Parlement mijn **decretaal initiatief** inzake de **ontsluiting** en de **uitwisseling** van **informatie** over ondergrondse **kabels en leidingen** gestemd. Dit decreet garandeert rechtszekerheid voor zowel planaanvragers als beheerders van kabels en leidingen bij de uitvoering van grondwerken. Ik zal voor het einde van deze legislatuur nog een ontwerp van uitvoeringsbesluit voor de inwerkingtreding van het decreet voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ondertussen wordt er een informatiecampagne opgestart om de nog niet geregistreerde kabel- en leidingbeheerders te informeren en alle uitvoerders van grondwerken over hun verplichtingen te informeren.

Tevens heb ik in 2008 een **InformatieModel Kabels en Leidingen** (IMKL) laten opstellen waarmee ik een gemeenschappelijk begrippenkader wens op te bouwen over kabels en leidingen. Hiermee bied ik aan de sector een middel aan om alle kabel- en leidinginformatie van verschillende partijen te integreren, ter voorbereiding van een Atlas van de ondergrond.

Voor het verdere onderhoud van het KLIP en de ontwikkeling van het IMKL heb ik in 2008 276 KEUR ter beschikking gesteld van het AGIV (programma AF, basisallocatie 41.49).

In uitvoering van een samenwerkingsakkoord dat het AGIV, het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), de Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn, de Vlaamse Raad voor Nutsbedrijven (VRN) en de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) afsloten waarin ze de nood onderschrijven aan een **Generiek Informatieplatform Openbaar Domein** (GIPOD) en een elektronisch instrument voor de synergie van werken, heeft het AGIV een voorbereidend onderzoek met betrekking tot de behoeften en de functionaliteiten uitgevoerd in 2008.

In 2008 werd een eerste kerndatasetovereenkomst afgesloten om de samenwerking tussen de beheerder van een kerndataset en het AGIV te formaliseren. Deze eerste overeenkomst regelt de uitwisseling van de bestanden van de watersystemen tussen de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) en het AGIV die instaat voor de verdere verspreiding. In het najaar van 2008 zullen er nog verschillende **kerndatasetovereenkomsten** worden afgesloten. Het betreft overeenkomsten in het kader van de rechten van voorkoop met de Vlaamse Landmaatschappij (ruilverkavelingsgebieden en perimeters van Natuurinrichtingsprojecten), met het Agentschap voor Natuur en Bos (natuureservaten) en met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (bijzondere gebieden Vlaamse wooncode).

Met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (GHA) zal het AGIV in het najaar van 2008 een samenwerkingsprotocol afsluiten. Onder meer over de actualisering van het GRB van het Antwerps havengebied. Gezien het GHA reeds meer dan 10 jaar een eigen grootschalige basiskaart van het havengebied beheert en permanent actualiseert, zal onderzocht worden om deze gegevens maximaal te recupereren voor het GRB.

Ter ondersteuning van haar activiteiten en deze van de brede gebruikersgroep heeft het AGIV diverse infosessies georganiseerd, deelgenomen aan vakbeurzen, nieuwsbrieven verspreid en gebruikersbehoeften via enquêtes bevestigd. In de loop van het 2008 werd de analoge nieuwsbrief vervangen door een maandelijks e-zine, met name AGIV-Nieuws. Op die manier kunnen geïnteresseerden sneller en frequenter geïnformeerd worden. De lokale besturen werden telkens als

een specifieke doelgroep benaderd bij het beheer, het gebruik en de uitwisseling van geografische informatie. Op 20 november werd de AGIV-trefdag georganiseerd. De aanwezigen konden kiezen uit maar liefst 16 infosessies of panelgesprekken.

In het kader van het geïntegreerd kustzonebeheer heeft het AGIV in 2008 het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, afdeling Kust via proefprojecten bijgestaan in de monitoring en controle van de topografie van het strand en de dynamische duinen, slikken en schorren aan de kust.

Op basis van de IncGEO-onderzoeksprojecten uitgevoerd in 2007 werd door het AGIV en IncGEO vzw in samenwerking met onderzoekinstellingen het project PROMUT in 2008 opgestart. PROMUT staat voor het uitwerken van een prototype verwerkingsketen ter ondersteuning van GRB mutatie en anomalie detectie binnen het kader van de GRB bijhouding en dit aan de hand van digitale luchtopnamen.

Door de nauwe samenwerking tussen het AGIV en het Waterbouwkundig Laboratorium kunnen in geval van overstromingen binnen de 12 uur luchtopnames worden gemaakt van de overstroemde gebieden. De schokvrije beelden worden gemaakt vanuit een helikopter, die ook bij slechte weersomstandigheden inzetbaar is. In 2008 werd het proces van overstromingskartering verder geoptimaliseerd.

Binnen de haalbaarheidsstudie ecotoopkartering werd op basis van een aantal testgebieden een methodologie uitgewerkt en getoetst om specifieke en belangrijke vegetatietypes in Vlaanderen in kaart te brengen aan de hand van zeer hoge resolutiebeelden afkomstig van de IKONOS-satelliet. Deze haalbaarheidsstudie werd uitgevoerd door het AGIV, in nauwe samenwerking met het Instituut voor Natuur en Bos (INBO) en het Agentschap Natuur en Bos (ANB) in opdracht van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) van de Vlaamse overheid.

Tot slot zal ik in het najaar ook nog het initiatief nemen om een nauwere samenwerking te realiseren tussen het AGIV en het Nationaal Geografisch Instituut (NGI) teneinde de gegevensuitwisseling tussen beide instellingen te optimaliseren en aldus een nog efficiëntere dienstverlening te kunnen bieden aan de diverse klanten van geografische gegevens.

Authentieke geografische gegevens

Het AGIV werkte in 2008 verder aan de opbouw van het **Grootschalig Referentie Bestand** (GRB) zoals voorzien in het GRB-decreet en vertaald in de beheersovereenkomst van het AGIV. Zo werden in 2008 voor 45 extra GRB-projectzones de karteringsprojecten gegund. Tevens kwamen de gegevens van 15 bijkomende projectzones ter beschikking. Deze grootschalige gegevens zijn gratis beschikbaar voor de deelnemers aan GIS-Vlaanderen en de netbeheerders van fysieke leidingnetten. In totaal zullen eind 2008 173 projectzones opgestart zijn. Dit stemt overeen met ongeveer de helft van Vlaanderen. In 2008 steeg het aantal zones waarin een actualisering of bijhouding van het GRB bezig was van 7 tot 36. Minstens 14 projectzones krijgen in de loop van 2008 een nieuwe versie van het GRB-product als gevolg van de GRB-bijhouding. In 2008 heeft het AGIV een nieuw lastenboek ontwikkeld voor digitale grootschalige luchtopnamen vanaf 2009.

Een GRB-optimalisatieproject werd in 2008 door het AGIV ingezet, teneinde de aanmaak en bijhouding van het GRB vanaf 2009 te versnellen. De GRB-prestatienormen zoals voorzien in de beheersovereenkomst van AGIV en het GRB-decreet, evenals nieuwe technologische ontwikkelingen, noodzaken de bijsturing van de processen die de aanmaak, het beheer en productvorming van het GRB faciliteren. De financiering gebeurde met de GRB-dotatie (programma AF, basisallocatie 41.45 – 19.058 KEUR), de GRB-heffingsinkomsten in 2008 (2.255 KEUR) en de aanvullende dotatie uit het Mina-fonds voor het Aquafin-aandeel (361B4102 – 253 KEUR).

In 2008 werd de bijhouding van het **CRAB** verder verzekerd door het inladen van geactualiseerde **bronbestanden**. Naast de bronbestanden van de kadastrale legger, een wegenbestand en de stratenlijst van het Rijksregister werden in 2008 voor de tweede maal bijkomende bronbestanden gebruikt. Zo werd in samenwerking met de Coördinatieceel Vlaams e-government (CORVE) het adresgegeven in de Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen (VKBO) afgestemd met het CRAB. Tevens heeft het AGIV in 2008 acties ondernomen om de gemeenten verder te betrekken bij de bijhouding van het CRAB.

De adresgegevens uit het CRAB worden niet enkel als een klassiek dataproduct (cd-rom) aangeboden maar ook onder de vorm van een **webdienst**. Daarnaast werd een eenvoudiger dataproduct (CRAB Light) aangeboden, bedoeld voor gebruikers die het adressenbestand louter wensen te bevragen. Voor de financiering van het CRAB werd binnen het programma AF, basisallocatie 41.48 in 2008 450 KEUR voorzien.

In samenwerking met de Vlaamse provincies en het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) heeft het AGIV in 2008 haar coördinerende taak verder gezet inzake de aanmaak van middenschalige **luchtopnames en orthofoto's** per provincie. In het najaar van 2008 zullen de orthofotoproducten van de provincies Vlaams-Brabant, Antwerpen en Limburg ter beschikking gesteld worden van de deelnemers aan GIS-Vlaanderen en de ruime klantengroep van GIS-Vlaanderen. De totale projectkost voor de luchtopnames en orthofotoproduktie van de provincies Vlaams-Brabant, Antwerpen en Limburg bedroeg ca. 500 KEUR. Voor 2009 werd een nieuw bestek gelanceerd om gebruik te maken van digitale luchtopnames. Op basis van die luchtopnames voorziet het bestek in de realisatie van orthofoto's per provincie voor het volledige Vlaamse Gewest.

In 2008 heeft het AGIV als gevolg van de gunning van de overheidsopdracht voor de verwerving van een actueel **middenschalig digitaal transportnetwerk** voor GIS-Vlaanderen de eerste producten uitgebracht. De producten zijn gratis ter beschikking gesteld aan de deelnemers aan GIS-Vlaanderen. Het AGIV heeft in 2008 de jaarlijkse aankoopbijdrage van 150 KEUR voor gebruik binnen het samenwerkingsverband gefinancierd (programma AF, basisallocatie 41.48).

Het AGIV heeft in uitvoering van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten de ontwikkeling van een informatiesysteem geïnitieerd voor de opbouw, het beheer en de bekendmaking van het **geografische themabestand Vlaamse voorkooprechten**. Dit project werd erkend als een VIP-project e-government en wordt gefinancierd door CORVE (200 KEUR).

Decentrale elektronische diensten uitbouwen volgens open standaarden

Om de GDI van Vlaanderen uit te bouwen tot een geografische kruispuntbank, is er in 2008 verder gewerkt aan de decentrale uitbouw van elektronische diensten volgens open standaarden.

Het AGIV heeft binnen een proefopstelling **elektronische diensten** (Web Map Services) ontwikkeld waarmee gebruikers van op afstand de actuele gegevens kunnen raadplegen zonder dat ze zelf fysiek over deze gegevens hoeven te beschikken. Deze diensten werden opgezet voor het gewestplan, de kleuren orthofoto's, de administratieve grenzen, de referentierasters en 2 projectzones van het GRB (Kapellen en Opwijk). De GRB Web Map Service werd gevalideerd binnen de POC (Proof Of Concept) van het IMKL (IMKL Viewer).

De proefopstelling voor het ontwerpen van diensten (Web Feature Services) die data aanleveren als vectoren wordt opgezet eind 2008. De eerste resultaten van deze proefopstelling zullen begin 2009 gepubliceerd worden.

Dankzij deze elektronische diensten wordt de uitwisseling van actuele geografische gegevens eenvoudiger. Om de deelnemers aan GIS-Vlaanderen te ondersteunen bij het opzetten van gelijkaardige diensten, heeft zal het AGIV de **technische standaarden** voor Web Map Services in het najaar van 2008 voorstellen aan de stuurgroep GIS-Vlaanderen.

Anticiperend op de INSPIRE-verordening omtrent metadata heeft het AGIV het **metadatasysteem** van GIS-Vlaanderen aangepast. De nieuwe metadatastandaard van GIS-Vlaanderen is al volledig compatibel met de Europese standaard. Met een **nieuwe editor** kunnen de deelnemers de informatie over hun geografische gegevens eenvoudiger en sneller aanpassen. De metadata voor de referentiegegevens in eigen beheer kunnen aangesproken worden via een catalogusdienst. Deze dienst werd ontwikkeld volgens de open CS-W (Catalog Services for the Web) standaard en laat gebruikers toe metadata gegevens te integreren in hun eigen toepassingen. Deze dienst is vooralsnog niet transactioneel, wat inhoudt dat metadata via deze dienst enkel kunnen opgevraagd worden en niet gewijzigd.

De GRB-gebruikers spelen een belangrijke rol in de bijhouding: er wordt hen gevraagd om aan het AGIV GRB-afwijkingen te melden. GRB-afwijkingen zijn in de eerste plaats terreinmutaties, maar het kunnen ook fouten en onvolledigheden zijn die in het GRB opgemerkt werden. In 2008 werd hiervoor het **GRB Meldingssysteem** (GRBMS) opengesteld. Dit biedt in de eerste plaats de mogelijkheid om GRB afwijkingen online te melden: via een internettoepassing duidt men op een kaart de zone van de afwijking aan. Vervolgens kan men op een eenvoudige manier de kenmerken van deze afwijking invullen. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om GRB-afwijkingen te verzamelen in een bestand. In tegenstelling tot vroeger wordt dit bestand niet meer per e-mail aan het AGIV bezorgd, maar wel door middel van een upload in een gecontroleerde omgeving. De gegevens worden uitgewisseld in GML-formaat. Daarvoor werd een “conversie- en validatietool” ter beschikking gesteld.

De beleidsinvulling tijdens het begrotingsjaar 2009

In 2009 zal ik verder werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de beleidsnota 2004-2009 en het GIS-Vlaanderen plan 2007-2010.

Het AGIV zal in 2009 de beleidsdoelstellingen die opgenomen zijn in haar beheersovereenkomst en verder geconcretiseerd in het ontwerp van ondernemingsplan 2009, realiseren. Voor haar werking en investeringen heb ik een totale dotatie voorzien van respectievelijk 4.355 KEUR (programma AF, basisallocatie 41.48) en 784 KEUR (programma AF, basisallocatie 61.45).

Regelgeving en samenwerking

De Europese richtlijn INSPIRE maakt van de uitbouw van een Europese Geografische Data-Infrastructuur een beleidsprioriteit voor alle EU-lidstaten. Samen met mijn collega Hilde Crevits zal ik in 2009 de implementatie van de Europese richtlijn INSPIRE verder voorbereiden. In de eerste plaats streven we ernaar om de omzetting in Vlaamse regelgeving te realiseren. De Europese Commissie heeft voor de volledige implementatie een traject tot 2019 vooropgesteld.

Naast het uitwerken van de nodige uitvoeringsbesluiten bij het ontwerp van **decreet betreffende de Geografische Data-Infrastructuur** is een INSPIRE-implementatieprogramma nodig om tijdig te kunnen voldoen aan de kaderrichtlijn en de op til staande uitvoeringsmaatregelen.

Ik zal in 2009 namens de Vlaamse Regering een ontwerp van decreet inzake **CRAB** indienen in het Vlaams Parlement. Hiermee wens ik het CRAB te laten uitgroeien tot een referentie en basisregister voor adressen binnen Vlaanderen. Eind 2009 moet het CRAB verplicht gebruikt worden bij de uitwisseling van adresgegevens bij administratieve processen in Vlaanderen.

In 2009 zal het AGIV de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid bijstaan bij de inventarisatie van de **verticale verkeerssignalisatie** langs niet-gewestwegen en dit met behulp van mobile mapping. Het AGIV zal de mobile mapping data toegankelijk maken voor de partners van GIS-Vlaanderen en de gebruiksmogelijkheden onderzoeken.

Authentieke geografische gegevens

Het AGIV zal in 2009 verder instaan voor de uitvoering van haar kerntaken met betrekking tot de conceptuele ontwikkeling, de aanmaak, het beheer, de bijhouding en de verspreiding van geografische gegevens. Het AGIV realiseert hierbij specifiek de vooropgestelde prestatienormen zoals bepaald in het ontwerp van ondernemingsplan 2009 en realiseert hiermee de beleidsdoelstellingen zoals bepaald in haar beheersovereenkomst.

Voor de verdere realisatie van het **Grootschalig Referentie Bestand (GRB)** heb ik in 2009 een budget voorzien van 17.477 KEUR (programma AF, basisallocatie 41.45). Hiervan zal 8.470 KEUR besteed worden aan de kartering (inclusief luchtopname) van 45 bijkomende projectzones en aan gerelateerde projecten. Telkens een nieuwe projectzone wordt opgestart, zullen eigenaars van grootschalige gegevens de kans krijgen om dit materiaal aan te bieden ter recuperatie in het GRB. De zogenaamde recuperatievergoedingen die aan de aanbieders zullen worden uitgekeerd worden voor 2009 geschat op 216 KEUR.

In 2009 zullen er 25 projectzones als product beschikbaar komen. Het GRB-procesoptimalisatieproject dat in 2008 door AGIV ingezet werd, teneinde de aanmaak en bijhouding van het GRB vanaf 2009 te versnellen, zal nog doorlopen in 2009. In dit project wordt het bestaande GRB-proces geanalyseerd en beschreven. Een voorstel tot een geoptimaliseerd proces met kortere

doorlooptijden en grotere capaciteit, rekening houdend met nieuwe technieken en evoluties, wordt ontworpen. De implementatie van dit geoptimaliseerd proces zal vanaf 2009 starten en zal in de loop van 2009 ingezet worden voor de verdere aanmaak en bijhouding van het GRB.

Nu de aanmaak van het GRB op kruissnelheid zit en er meer afgewerkte producten beschikbaar komen voor de gebruikers, doet het AGIV al wat noodzakelijk is om deze gegevens actueel te houden of bij te houden. Zo zal het AGIV in 2009 voor 42 afgewerkte projectzones de bijhouding organiseren. Hiervoor zal intensief met de gemeenten worden samengewerkt. Dit zal ertoe leiden dat eind 2009 voor 34 projectzones een nieuwe versie van het GRB-artikel beschikbaar zal zijn ten gevolge van de bijhouding.

Het AGIV zal in 2009 in de vijf Vlaamse provincies GRB-opleidingen organiseren ter ondersteuning van de lokale besturen. Deze opleidingen dienen om de cursisten te informeren over de procedure van de GRB-skeletmetingen, het gebruik van de GRB-producten en de bijhouding van het GRB.

De algemene beheerskosten van het GRB voor ondermeer lonen, werking en investeringen wordt begroot op 5.956 KEUR. Naast de algemene financiering voorzien door de GRB-dotatie (programma AF, basisallocatie 41.45) zal het AGIV kunnen beschikken over de inkomsten die voortvloeien uit de heffingen op het GRB en de aanvullende dotatie uit het Minafonds voor het Aquafin-aandeel (361B4102), respectievelijk 2.608 KEUR en 253 KEUR.

Het AGIV zal in 2009 de kwaliteit van het **CRAB**, die de afgelopen jaren werd verbeterd via optimalisatie van procedures voor het inladen van bronbestanden, verzekeren en verder verbeteren. Naargelang het GRB beschikbaar komt, zal de positie nauwkeuriger worden door de koppeling met de positie van de gebouwen. Het AGIV zal tevens een implementatieplan uitvoeren voor de realisatie van systemen die de gemeenten toelaten het CRAB op decentrale wijze te bevragen en te bewerken. Hiermee zullen alle lokale besturen systematisch betrokken worden bij de bijhouding van het CRAB.

Het AGIV zal in 2009 haar coördinerende rol inzake de aanmaak van middenschalige **luchtopnamen en orthofoto's** per provincie verder zetten. Hierbij werd een bestek gelanceerd in 2008 voor alle Vlaamse provincies en zullen digitale luchtopnames gebruikt worden. Als resultaat van deze samenwerking met de Vlaamse provincies en het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) zal het AGIV in de 2009 prioritair een middenschalige orthofotoproduct van de provincie West-Vlaanderen aanleveren. Oost-Vlaanderen en de andere provincies komen daarna aan de beurt.

Het AGIV zal in 2009 opnieuw producten van het **middenschalige digitale transportnetwerk** aan de deelnemers aan GIS-Vlaanderen ter beschikking stellen. De aankoop van deze gegevens voor gebruik binnen GIS-Vlaanderen kosten zoals hoger vermeld 150 KEUR per jaar. In 2009 zal er onderzocht worden of een dergelijk basisbestand kan worden opgebouwd in samenwerking met de wegbeheerders. Een duurzame samenwerking met de wegbeheerders is immers de beste garantie voor actuele en accurate gegevens.

Het AGIV zal in 2009 in uitvoering van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurrechten met de resterende beheerders **kerndatsetovereenkomsten** afsluiten opdat de aanlevering van actuele data volgens specifieke afspraken zal gebeuren. Tevens zal het AGIV de opbouw van het geografische themabestand Vlaamse voorkeurrechten verder zetten en afronden.

Andere overeenkomsten staan op stapel met de VMM (Watertoetskaarten) en met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (biologische waarderingskaart).

Decentrale elektronische diensten uitbouwen volgens open standaarden

In 2009 zal er verder gewerkt worden aan de ontwikkeling van decentrale elektronische diensten en dit volgens open standaarden.

Zo zal het AGIV voor bepaalde gegevens die ze in eigen beheer heeft elektronische diensten ontwikkelen waarmee gebruikers van op afstand actuele gegevens kunnen raadplegen zonder dat ze zelf fysiek over deze gegevens moeten te beschikken. Wat betreft het aanbieden van deze **geografische netwerkdiensten**, zal in 2009 voorrang gegeven worden aan gebiedsdekkende datasets uit de annex 1 en 2 van de Europese INSPIRE kaderrichtlijn. In eerste instantie zal aandacht besteed worden aan het ontsluiten van metadata (uiterlijke streefdatum 2010) voor de referentiedata aangaande adressen, vervoersnetwerken, hydrografie, administratieve eenheden, beschermde gebieden, hoogte en orthobeeldvorming. Er zal gebruik gemaakt worden van een online metadata viewer en een CS-W (Catalog Service for the Web) dienst om de metadata beschikbaar te stellen. In een tweede fase zal naast de metadata ook de data beschikbaar gesteld worden voor die datasets waarvoor met de eigenaar, binnen het kader van DRM (Digital Rights Management), een overeenkomst werd afgesloten inzake gebruiksrecht voor elektronische dienstverlening. De data zal kunnen benaderd worden met een online viewer, WMS (Web Map Service) dienst en WFS (Web Feature Service) dienst, behoudens de gebruiksvoorwaarden opgenomen in de DRM overeenkomst.

Naast de bovenstaande raadpleegdiensten zullen er specifieke diensten ontwikkeld worden ter ondersteuning van het **CRAB** en het **GRB**.

Dankzij netwerkdiensten wordt de uitwisseling van actuele geografische gegevens eenvoudiger. Het AGIV zal in 2009 de inspanningen opdrijven om ook andere deelnemers te ondersteunen bij het ontwikkelen van dergelijke diensten. Zo zullen er **technische standaarden** voor Web Feature Services opgesteld en ingevoerd worden binnen GIS-Vlaanderen. Daarnaast zal het AGIV in 2009 een servicebus opzetten voor het aanbieden van geografische netwerkdiensten. De efficiënte uitbouw van een gedistribueerde geografische data-infrastructuur vereist immers gestandaardiseerde en herbruikbare componenten. De **Geografische Service Bus** (GSB) zorgt voor gestandaardiseerde communicatie tussen de service en de applicatie die de service aanspreekt. De GSB bestaat onder andere uit webservices maar ook uit andere vormen van services zoals download, ftp, smtp, RPC based services, authenticatie en autorisatie services. Door gebruik te maken van deze service-bus, wordt tevens de interoperabiliteit, de performantie en de monitoring van de services gewaarborgd. De ontsluiting van het GRB door geografische services wordt het proefproject voor de exploitatie van de GSB.

De ontwikkeling van de service-bus gaat gepaard met een éénmalige investeringskost begroot op 550 KEUR in 2009 (programma AF, basisallocatie 41.45).

In 2009 zal het AGIV het **Kabel en Leiding Informatie Portaal** (KLIP) verder uitbaten en promoten. De KLIP-helpdesk ondersteunt de gebruikers, behandelt aanvragen tot registratie en bewaakt de werking van het portaal. In 2009 zal de functie van de helpdesk nog belangrijker worden bij de inwerkingtreding van het KLIP-decreet van 14 maart 2008.

Op basis van change requests geformuleerd door de gebruikers wordt een nieuwe versie van het KLIP-portaal voorbereid. Een koppeling met het federale meldpunt KLIM maakt hier integraal deel van uit.

De personeels- en werkingskosten en het onderhoud van de ICT-infrastructuur worden voor het KLIP begroot op 282 KEUR (programma AF, basisallocatie 41.50).

Het doel van het **Generiek Informatie Platform Openbaar Domein** (GIPOD) is het ontwikkelen van een systeem dat interoperabiliteit van de bestaande toepassingen toelaat door bestaande

informatie met betrekking tot werken op het openbare domein uit te wisselen (eenmalige registratie, meervoudig gebruik) teneinde de hinder voor alle betrokkenen verder te minimaliseren.

Met het GIPOD zal een koppelvlak tussen het CPW, HASTUS, het KLIP, het GRB-bijhoudingssysteem en de nog te ontwikkelen synergiemodule worden gerealiseerd zodat relevante informatie wordt uitgewisseld en de verschillende toepassingen interoperabel worden. De synergiemodule wordt eveneens ontwikkeld en biedt alle mogelijke opdrachtgevers van wegeniswerken de mogelijkheid om voor de aanvang van de werken afspraken maken over het in synergie uitvoeren van werken.

De vereiste middelen in 2009 (900 KEUR op programma AF, basisallocatie 41.50) voor de ontwikkeling en het beheer van het GIPOD door het AGIV worden gecompenseerd binnen de budgetten van het Agentschap Wegen en Verkeer.

Vlaanderen in Actie

De Vlaamse Regering lanceerde op 10 juli 2006 haar business plan “Vlaanderen in Actie, een sociaal economische impuls voor Vlaanderen – Door talenten, creatief ondernemen en duurzame diensten samen de toekomst winnen” (ViA). Het project steunt op vier uitdagingen:

1. Voluit voor elk talent
2. Creativiteit, innovatie als cultuur, ondernemerschap
3. Duurzame poort op Europa
4. De overheid in actie

Doorheen de 34 projecten en 78 subprojecten van ViA, lopen twee horizontale principes: duurzaamheid en internationalisering.

Het onderwerp van deze beleidsbrief sluit voornamelijk aan bij de vierde uitdaging, de overheid in actie. De verregaande digitalisering en ontsluiting van alle beschikbare geografisch gebonden informatie, via de modernste technieken, dragen er immers op structurele manier toe bij dat de Vlaamse overheid een klantvriendelijke en efficiënte ondersteuning vormt voor mens en economie. Met de ontwikkeling en inzet van deze nieuwe technologieën maakt de Vlaamse overheid bovendien haar richtinggevende ambitie waar.

Kris PEETERS,

Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Bijlage 1: Samenvatting van de beleidsopties en initiatieven voor 2009

Regelgevingsagenda

Titel van het initiatief (op basis van de lijsten)	Betrokken regelgeving	Wettelijke deadline	Korte samenvatting van de beleids-doelstellingen	Geplande timing	Wordt een RIA opgesteld?	Contact- persoon
Ontwerp van decreet tot uitbouw van een Vlaamse Geografische Data Infrastructuur (GDI- decreet) in het kader van de omzetting van de Europese richtlijn INSPIRE	De richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap ten behoeve van het milieubeleid (INSPIRE) Decreet van 17 juli 2000 houdende de oprichting van het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen	15 mei 2009	Voldoen aan de bepalingen van de richtlijn, waarbij het bestaande GIS-decreet (17 juli 2000) als uitgangsbasis wordt gebruikt en uitgebreid wordt om te voldoen aan de Europese regeling	Behandeling Vlaams Parlement (voor einde legislatuur)	Ja	Tom Callens/ Joris Sanders
Uitvoeringsbesluit toegang en gebruik van het Grootchalig Referentie Bestand	Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand van 16 april 2004	nvt	Modaliteiten opstellen voor de toegang en gebruik van het GRB	Goedkeuring VR (voor einde legislatuur)	Nee	Kris Lentacker / Joris Sanders
Ontwerp van decreet inzake het Centraal Referentie Adressen Bestand	Nieuwe regelgeving	nvt	Uitbouwen van een decretaal kader om CRAB als authentieke bron binnen Vlaanderen te erkennen, te beheren en te gebruiken	Goedkeuring VR (voor einde legislatuur)	Ja	Tom Callens/ Joris Sanders
Uitvoeringsbesluit inwerkingtreding KLIP- decreet	Decreet van 14 maart 2008 houdende de ontsluiting en de uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels en	nvt	Modaliteiten opstellen voor de toegang en gebruik van het KLIP	Goedkeuring VR (voor einde legislatuur)	Nee	Kris Lentacker / Wim Van Huele

	leidingen					
--	-----------	--	--	--	--	--

Bijlage 2: Het Vlaams Parlement heeft geen relevante moties of resoluties aangenomen met betrekking tot geografische informatie.

Bijlage 3: Lijst met gebruikte afkortingen

Aforting	Betekenis
AGIV	Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
ALV	Agentschap voor Landbouw en Visserij
ANB	Agentschap Natuur en Bos
AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
CORVE	Coördinatieceel Vlaams e-government
CS-W	Catalog Services for the Web
CRAB	Centraal Referentie Adressen Bestand
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringbeleid
DRM	Digital Rights Management
GDI	Geografische Data-Infrastructuur
GDI-decreet	Ontwerp van decreet betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen
GHA	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
GIPOD	Generiek Informatieplatform Openbaar Domein
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GIS-decreet	Decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen
GRB	Grootschalig Referentie Bestand
GRB-decreet	Decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB)
GRBMS	GRB Meldingssysteem
GSB	Geografische Service Bus
IMKL	Informatiemodel Kabels en Leidingen
INBO	Instituut voor Natuur en Bos
IncGEO	Incubatiepunt voor Geoinformatie vzw
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe
KLIP	Kabel en Leiding Informatie Portaal
KLIM	Kabels en Leidingen Informatie Meldpunt
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
MSCP	Member State Contact Point
NGI	Nationaal Geografisch Instituut
POC	Proof Of Concept
RPC	Remote Procedure Call
RWO	Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
VKBO	Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen
VMM	Vlaamse Milieu Maatschappij
VRN	Vlaamse Raad voor Nutsbedrijven
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten